Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Elbire Agirregomezkorta Isasi-Isasmendi Lomiño

Ermua, Bizkaia (1926-2008)

Aurkibidea

Biografia

Ermuko "Lomiñoneko" etxekoa. Ines eta Patxiko gurasoek 9 seme-alaba izan zituzten.

Zintak

ERM-155

- **Proiektua**: Ermua eta Eitzako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Aranberri Odriozola, Fernando
- **Data**: 1995-05-04
- **Iraupena**: 36 min
- **Euskarria**: Audio Analog

ERM-182

- **Proiektua**: Ermua eta Eitzako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Aranberri Odriozola, Fernando
- **Data**: 1995-04-06

- **Iraupena**: 64 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Aranberri Odriozola, Fernando

ERM-183

- **Proiektua**: Ermua eta Eitzako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Aranberri Odriozola, Fernando
- **Data**: 1995-04-06
- **Iraupena**: 63 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Emalea**: Aranberri Odriozola, Fernando

Pasarteak

1. Hika, zuka eta berorika

- **Erref**: ERM-182/001
- **Iraupena**: 0:02:59. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:59
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Hika, zuka eta berorika zeinekin egiten zuten: hitanoa lagunekin eta anaiekin, zuka ahizpa-arrebekin eta seme-alabekin, eta berorika apaizekin eta medikuarekin.

2. Santiago jaiak zelakoak ziren

- **Erref**: ERM-182/003
- **Iraupena**: 0:04:11. **Hasi**: 00:04:29. **Bukatu**: 00:08:40
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Bi mila biztanleko herria zen. Santiago jaietan gonbidatuak izaten zituzten etxean. Bezperan, ardoa debalde ematen zuten udaletxean. Zezen egunean, hogeita zazpian, sardinak banatzen zituzten. Santiago egunean meza, bandaren kontzertua eta pilota partidak izaten ziren. Santa Ana egunean Eibarko musika bandak jotzen zuen. Behin zezenketak ere izan ziren. Zezen egunean, emakumeak labaderoetan batzen ziren arropak garbitzeko eta mutilek aurreskua dantzatzen zuten labadero batetik bestera eta dantzara ateratzen zituzten neskak. Kalejiran joaten ziren kalerik kale.

3. Santiago jaietan errekan

- **Erref**: ERM-182/004
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:08:40. **Bukatu**: 00:10:18

- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Santiago jaietan, plazan taberna bat egoten zen, ezki zuhaitzen azpian mahaiak eta aulkiak ipinita. Errekan egiten ziren hainbat ekimen. Orduan erreka oso garbia zegoen.

4. Ermura etorritakoen eragina hizkuntzan

- **Erref**: ERM-182/005
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:10:18. **Bukatu**: 00:11:03
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:
Ermura erdaldunak etortzen zirenean, euskaraz ikasten omen zuten. Baina 1960-70 urteetan, jende asko etorri zen eta euskaldunak hasi ziren erdaraz.

5. Zezen eguna

- **Erref**: ERM-182/006
- **Iraupena**: 0:03:08. **Hasi**: 00:11:03. **Bukatu**: 00:14:11
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Uztailaren hogeita zazpian, zezenak egoten ziren. Hortik dator zezen eguna. Jaietako azken eguna zenez, herrikoak bakarrik egoten ziren. Bazkariak egiten zituzten lagunartean, plazan, errekan... Denek ezagutzen zuten elkar. Gaueko hamabietan kalejira egiten zuten.

6. San Inazio eguna, proba eguna eta auzoetako jaiak

- **Erref**: ERM-182/007
- **Iraupena**: 0:03:16. **Hasi**: 00:14:11. **Bukatu**: 00:17:27
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
San Inazio eguna karlistek ospatzen zuten. Hurrengo domeka proba eguna izaten zen. Probalekuan idi-demak eta apustuak egiten zituzten. Ermitetako

erromeriak gustoko zituzten. Sallobenteko zuhaitza oso ederra omen zen; erromeria errepidean egiten zuten.

7. Santa Agedatako ohitura eta koplak

- **Erref**: ERM-182/009
- **Iraupena**: 0:03:22. **Hasi**: 00:18:15. **Bukatu**: 00:21:37
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
Santa Agedatan kintoek irtetzen zuten. Batutako diruarekin afaria egiten zuten tabernaren batean. Etxeren batean hildakoren bat izan bazen, salbea abesten zuten. Bertsoak asmatu ere egiten zituzten. Pare bat kopla abesten dituzte.

8. Urteberri eguneko eta Larunbat Santuko diru-batzeak

- **Erref**: ERM-182/010
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 00:21:37. **Bukatu**: 00:24:31
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Salbearen zati bat abesten dute. Hunkigarria izaten omen zen. Urteberri goizean, umeak irtetzen ziren etxerik etxe kantuan dirua batzen. Larunbat santuan (Aste Santuan), etxerik etxe sua eta ura banatzen zituzten, eta dirua batzen zen. Ez zen ezer kantatzen.

9. San Juan bezperako loreak, sua eta kopla

- **Erref**: ERM-182/011
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:24:31. **Bukatu**: 00:26:45
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Sallobenten San Juan bezperan meza egoten zen eta lore sortekin eta fruituekin bertaratzen ziren, baita gurutze txikiekin ere, ateetan eta soroetan ipintzen zituztenak gero. Suak pizten ziren iluntzean. Kopla bat errezitatzen dute.

10. Gabonetako eskerako kantak

- **Erref**: ERM-182/012
- **Iraupena**: 0:02:46. **Hasi**: 00:26:45. **Bukatu**: 00:29:31
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Gabon kantak

Laburpena:
Aginaldo eguneko kantuak abesten dituzte. Aipatzen dute hitzak zela aldatu ziren denborarekin. Zentzurik gabeko hitz barregarriak izaten ziren.

11. "Neska txiki-txikia" abestia

- **Erref**: ERM-182/013
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:29:31. **Bukatu**: 00:31:40
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Umeen kanta asko zeuden. Laborda apaizak erakusten zizkien. "Neska txiki-txikia" kanta abesten dute.

12. "Kirikiriken" abestia

- **Erref**: ERM-182/015
- **Iraupena**: 0:02:36. **Hasi**: 00:31:44. **Bukatu**: 00:34:20
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Kirikiriken" kanta abesten dute.

13. "Haurtxo danak alkarturik" abestia

- **Erref**: ERM-182/016
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:34:20. **Bukatu**: 00:35:48
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Haurtxo danak alkarturik" kanta abesten dute.

14. "Txindurri txiki-txikia" abestia

- **Erref**: ERM-182/017
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:35:48. **Bukatu**: 00:36:34
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Txindurri txiki-txikia" kanta abesten dute.

15. "Gaztetasuna" kanta

- **Erref**: ERM-182/018
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:36:34. **Bukatu**: 00:37:29
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
"Gaztetasuna" kanta abesten dute.

16. "Tximinitik gora" abestia

- **Erref**: ERM-182/019
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:37:29. **Bukatu**: 00:38:45
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Tximinitik gora" kanta abesten dute.

17. Lotarako kantak eta "mutiko batek behin galdetu zun"

- **Erref**: ERM-182/022
- **Iraupena**: 0:03:42. **Hasi**: 00:44:37. **Bukatu**: 00:48:19
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Lotarako kantak abesten zituzten. "Obabatxua" kantaren zati bat abesten dute. "Lo egizu" eta "Mutiko batek behin galdetu zun" kanta abesten dute.

18. Gabonetan beti kantuz

- **Erref**: ERM-182/023
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:48:19. **Bukatu**: 00:50:19
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabonetan afalostean kantuz aritzen ziren. Gabon zaharretan ere lagunartean abesten zuten, bataren eta bestearen etxeetan. Euskaraz zein erderaz abesten zuten.

19. Euskara debekatuta zegoenean

- **Erref**: ERM-182/024
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:50:19. **Bukatu**: 00:51:30
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Kantu euskaldunak debekatuta zeuden eta horiek abesten zituzten. Izenak aldatu egin zizkieten. Eskolan ere eraztunaren zigorra jasotzen zuten euskaraz egitearren.

20. "Lo egizu" kanta

- **Erref**: ERM-182/025
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:51:30. **Bukatu**: 00:53:00
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Lo egizu" kanta abesten dute.

21. Gabon zahar gauean zer abesten zuten

- **Erref**: ERM-182/026
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:53:00. **Bukatu**: 00:54:05
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Gabon zahar egunean, gerra garaiko ohiturengatik, gaberdian aita gurea abesten dute presoen alde; ondoren "Eusko gudariak", "Gora ta gora Euskadi" eta "Internazionala" ere bai.

22. Inauterietako basakeriak

- **Erref**: ERM-182/027
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:54:05. **Bukatu**: 00:55:37
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
Gazte garaian inauteriak debekatuta zeuden. Ume zirela, ikusten zituzten kaldereroak. Plaza itxi egiten zuten eta soldadutza egin gabeko gaztetxoei ez zieten sartzen uzten, beraientzat aproposa ez zelako. Astakeria bat kontatzen dute.

23. "Eibartikan urten genduan" abestiaren zati bat

- **Erref**: ERM-182/029
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:57:50. **Bukatu**: 00:58:48
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:
"Eibartikan urten genduan" kanta aipatzen dute zatika. Azalpena ematen dute.

24. Poteka, "tres navios"ka, sokasaltoan...

- **Erref**: ERM-182/031
- **Iraupena**: 0:03:59. **Hasi**: 01:00:01. **Bukatu**: 01:04:00
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
"Ikubiltxoren" ipuina kontatzen zieten. Sokasaltoan, txintxurrean, poteka, "tres navios"ka... aritzen ziren. Azalpenak ematen dituzte.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-09

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com